

Петя Арнаудова

**МАЛКА МЕДИЦИНСКА
ЕНЦИКЛОПЕДИЯ
ЗА ВСЕКИ**

София, 2013

Всички права запазени. Нито една част от енциклопедията не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Петя Арнаудова, автор, 2013
© Издателство „Изток-Запад“, 2013

ISBN 978-619-152-296-5

д-р ПЕТЯ АРНАУДОВА

МАЛКА
МЕДИЦИНСКА
ЕНЦИКЛОПЕДИЯ
ЗА ВСЕКИ



СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор.....	7
Обяснителни бележки за ползване на книгата	9

РЕЧНИК НА МЕДИЦИНСКИТЕ ТЕРМИНИ (от А до Я) / 15

ПРИЛОЖЕНИЯ	359
1. Думи с медицинско значение, различно от обикновената им разговорна употреба	363
2. Честота (в три таблици) на най-разпространените дефекти, аномалии, придобити и вродени болестни състояния, болести и синдроми.....	366
3. Указател за включените в Енциклопедията придобити и вродени аномалии, болестни състояния, болести и синдроми и основните им синоними.....	372
4. Указател за латинските термини на основните болести и синдроми със съответния им български термин	384
5. Указател за правописа на латинските имена на наречените на тях болести и синдроми и транскрипцията им на български език.....	390
6. Указател за включените в Енциклопедията лекарствени групи и основни лекарства.....	393
7. Справочник за фобиите	396
8. Справочник за остарели, разговорни и народни думи и техните медицински термини	404
9. Дневни енергийни потребности от калории и белтъчини	407
10. Международни мерни единици	408
11. Примери за неправилна употреба на медицински термини.....	409

ПРЕДГОВОР

МАЛКА МЕДИЦИНСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА ВСЕКИ е полезна и съвременна книга, която има за цел:

- ◆ Да бъде *удобен и лесно достъпен справочник* за основните термини в различни области на медицината с ясни за всеки читател кратки обяснения на значението им, което да задоволи *масовия и оправдан интерес към здравето и здравните въпроси*.
- ◆ Да направи *разбираеми* за всеки *професионалните медицински термини*, редовно ползвани от лекарите, сестрите и болничния персонал, но обикновено неясни за болния и близките му.
- ◆ Да се избегне вредната практика *погрешно да се употребяват много медицински термини*, поради *незнание* или защото имат *различно медицинско значение*, а също така да *разясни* някои доста популярни, но съвсем *неправилни* здравни схващания.
- ◆ Да стане необходимо средство за *бърза домашна проверка* на важни болести и синдроми, главни групи лекарства, анатомични термини и много други, а също така да бъде *полезен съветник* за *важните за разпознаване признаци* на много опасни за здравето спешни и рискови болестни състояния (но не за лечението им).
- ◆ Да бъде една малка *енциклопедия* за многобройни данни и медицински сведения, особено предвид *липсата на подобен пълен справочник в българската литература*.

Ползвана е предишната авторска книга – ПОПУЛЯРЕН МЕДИЦИНСКИ РЕЧНИК (Как да разбираме какво си говорят лекарите) (изд. „Медицина и физкултура“, 2008), която е изцяло и напълно подновена, подробно преработена, допълнена и актуализирана. Голямото предимство на настоящата книга е следствие на факта, че през 5-годишния период от издаването на предишния речник бяха създадени и издадени още 3 авторски тясно професионални медицински книги, които съдържат много нова информация, проверена в редица специализирани медицински сайтове в непрекъснато разрастващата се световна електронна мрежа. Всички нови и осъвременени данни от тях са отразени тук, включително множество нови термини, подновени обяснения и значения на старите термини, нови международно

приети термини вместо вече остарели и не препоръчвани такива, нов съвременен правопис на много термини, най-последни сведения и интересни статистически данни със справочници, указатели и други приложения (вж. подробно в *Обяснителни бележки за ползване на книгата*).

Същевременно авторът има:

- ◆ 33 години лекарска практика с пациенти от цялата страна в областите *вътрешни болести, кардиология, ревматология и фармакология* и няколко години чуждестранен медицински опит.
- ◆ Многогодишна *научна дейност* в академичните медицински среди и като *хабилитиран* преподавател по медицина, както и *висша ръководна* работа в Министерство на здравеопазването.
- ◆ Богат опит от публикуваните вече 9 специализирани *медицински трудове*, с което е *известен автор* у нас, особено с уникалните книги като добре познатите от години *Медицинска терминология и Лекарствена терапия*, както и по-новите *Вродени аномалии в клиничната практика, Медицински епоними* и др.

Тази книга е единствената книга на автора, *предназначена за всеки читател*, а не само за професионалистите лекари и специалистите в областта на медицината.

МАЛКА МЕДИЦИНСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА ВСЕКИ *съдържа над 6000* от най-важните медицински термини с техните обяснения, подредени по азбучен ред, както и **11 приложения**, предназначени за улеснено ползване на книгата и за запознаване с някои по-интересни, полезни или любопитни статистически и други медицински сведения (вж. *Съдържание* и *Обяснителни бележки*).

Основната цел на този труд е да бъде едно **полезно и занимателно средство** за справка и обогатяване на познанията на **всеки любознателен български читател**, който се интересува от огромната и непрекъснато нарастваща **медицинска област**.

д-р Петя Г. Арнаудова

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

за ползване на книгата

I. Как да намерим търсения термин в ЕНЦИКЛОПЕДИЯТА

1. Всички термини са подредени по **азбучния ред** на първите си букви; *термините*, съставени от *две и повече думи* да се търсят по главната дума, която обикновено е същественият медицински термин.
2. Знакът * (**звездичка след думата**) навсякъде означава „**виж(те)**“, следователно да се направи справка *като* съответният термин се търси по думата, която е означена със звездичката (знак *).
3. За търсени болести и синдроми (по български и по латински термин), за лекарства и лекарствени групи, както и за други различни полезни сведения *вж. Приложения* (в Съдържание и по-долу в т. V.).
4. За **улеснение на търсените сведения** и бърза справка за мястото им в *Енциклопедията* са изготвени специални указатели (*Приложения 3, 4, 5 и 6*).
5. **Азбучният ред не е спазен** по логични причини в следните случаи:
 - 5.1. **Прилагателните** са непосредствено след основния термин (в скоби), *напр. пароксизъм, м. (прил. пароксизмален)*, освен в някои особени случаи, главно когато са с различно значение от основния термин-съществително (*напр. абортивен, церебрален*) или когато към тях има други подчинение термини (*напр. бъбречен, червен и др.под.*).
 - 5.2. **Възпаленията на тъкани и органи** са веднага след основната дума, от която произхождат, *напр. параметрит* е след **параметриум**;
 - 5.3. **Произхождащите** от друга дума термини са също в съответната си последователност, *напр. казуистика* е след **казус**.

II. Какво включва текстът за обяснения на различните видове термини

1. **Значението** на всеки термин – максимално *кратко, ясно и разбираемо*; много термини имат *различни значения* (номерирани **1, 2...**).
2. За **болестите и синдромите** – какво най-общо представляват и основните им прояви, *без* лечение и причини (освен когато са сигурно уточнени); *целта на книгата НЕ е самодиагноза или самолечение*, което е опасно, най-често вредно и винаги трябва да се избягва!
3. За **лекарствата** – споменати са само най-известните лекарствени групи и широко употребявани препарати (*вж. Приложение 6*); включени са и сравнително по-стари, но все още употребявани лекарства, които обаче са с доказани странични дествия; отбелязано е най-общо за какво се прилагат (*без начин на приложение и дозировка*), тъй като книгата **НЕ е лекарствен справочник**.
4. **Произходът** на термините не е отбелязан, тъй като всички те са практически **латински думи**, евентуално с произход и от гръцки; в единични случаи са посочени други езици, от които произхождат; за съответстващите латински термини (официални в българската медицина) на основните болести и синдроми *вж. Приложение 4*.
5. За **епонимите** – *болести и синдроми*, наречени на лекаря, който ги е открил или описал, или на географско, митологично или друго име: споменати са само най-известните, при термина за болестта или по азбучното място на българската транскрипция на името на автора (с кратка справка за автора или другото име), *напр. алцхаймер, коксаки; епонимите са изписани според възприетия в света съвременен начин, т.е. името на първо място, без неправилната паразитна частица «на», напр. Бехчет синдром, лаймска болест; вж. също Приложение 5*.
6. **Ударения** са поставени само в следните случаи: **1)** на термините **епоними** (*вж. т. 5*), при които има ясни правила според националността на автора; **2)** на повечето думи с *произход от чужди езици*, *напр. берй-берй, дежа-вю* и др.; **3)** на думи, *близки по правопис и с еднакъв произход, но с различно произношение и значение*, *напр. адренален-адреналин, екстаз-екстази, заразен-заразён, остеопатия-остеопатия*;

Не са поставени ударения на останалите медицински термини поради сложните филологични правила за произхождащи от латински език думи, които най-често са пренебрегнати в ме-

дицинската практика и признание им масово е придобило друга *гражданственост*, напр. **алопеция**, **апендектомия**, **рентгенография** и пр. (но **НЕ** филологично по-правилното *алопеция*, *апендектомия*, *рентгенография* и пр.).

7. Редица **остарели**, **разговорни** и **народни** термини са споменати нарочно, тъй като много от тях са широко известни и все още се ползват; по-подробни данни и обяснения *вж.* в Приложение 6.

III. Какви са последните новости в медицината, включени в книгата

1. **Нови медицински термини** за уточнени в последните години състояния (напр. *андропауза*, *сънна апнея*, *внезапна нощна смърт*, *ГЕРБ*, *еректилна дисфункция*, *синдром на дефицита на вниманието*, *видове ембриопатии*, *периодично повръщане у децата*, *семейна хипурбилирубинемия* и мн.др.), както и **съвременни обяснения** на много известни медицински термини (напр. *ендорфини*, *интерлевкини*, *интерферон*, *лизозоми*, *локус*, *пубертет*, *стрес*, *ядрено-магнитен резонанс* и мн.др.)
2. **Осъвременена терминология** за остарели и вече не препоръчвани термини, напр. *разстройство на половото възбуждане* (вместо *фригидност* у жените), *еректилна дисфункция* (вместо *импотенция* при мъжа), *умствена изостаналост* (вместо *олигофрения* или *слабоумие*), *полово предавана болест* (вместо *венерическа болест*) и др.
3. **Новости в правописа**, съобразени с най-новия *Официален правописен речник на българския език* (2012 г.), като напр. *ваксина* (*не* *вакцина*), *епителен* и *ендотелен* (*не* *епителиален* и *ендотелиален*), *имунен* (*не* *имунологичен*), *систолично* и *диастолично* (*не* *систолично* и *диастолично*), *конюнктивен* (*не* *конюнктивален*), *хроничен* (*не* *хронически*) и др.
4. **Препоръчвани за правилна употреба** медицински и термини, въпреки възможното им ползване и с **дублетна форма**, напр. *венеричен* (*не* *венерически*), *оптичен* (*не* *оптически*), *заболяемост* (*не* *заболеваемост*), *заразен* (*не* *заразителен*), *маниен* (*не* *маниакален*), *психичен* (*не* *психически*), *химичен* (*не* *химически*), *въглероден диоксид* (*не* *двуокис*) и др.
5. **Правилно произношение** на важни медицински акроними (които опростено са означени като *съкр.*, но е прибавено *произнася се...*) като напр. *ЕКГ*, *ДНК*, *РНК*, *АТФ* и др., освен известните с произход от български език и ясни за произнасяне като *СПИН*, *КАТ*, *ГЕРБ* и др.

6. **Нови данни за честотата** на около 100 броя от най-разпространените дефекти, аномалии, придобити и вродени болестни състояния, болести и синдроми, според статистическите данни за Европа или за света (за България липсват разработени статистически данни за честотата на болестите); представени са три таблици за най-честите (засягащи до 1% от населението) или за сравнително честите (до един на 1000–2000 души) от тях, които по-подробно са разгледани при отделните термини по азбучните им места в *Енциклопедията*; таблиците *вж.* в *Приложения* 2.1., 2.2. и 2.3.

IV. Каква друга полезна информация може да се намери в ЕНЦИКЛОПЕДИЯТА

1. **Практически съвети** – как да разпознаем шок, видовете кома, хеморагии и др., какво трябва да знаем за хемороиди, ушна кал (церумен*), лечебно гладуване*, флос на зъбите, ерогенни зони*, хранителни изисквания (в калории), целулит, храни с целулоза* и др.
2. Насочване на вниманието към **сериозните проблеми** на болестите, особено когато за тях се налага **спешна намеса**, *напр.* остър корем*, контузия* и компресия* на мозъка, колапс, видове кома и др.
3. **Нормалните стойности** на по-важните **лабораторни показатели** – кръвни телца, хемоглобин, глюкоза (гликемия*), холестерин и др.
4. Някои **неправилни популярни схващания**, особено относно **секса**, *напр.* за химен, penis, нощна ерекция*, мастурбация и онанизъм, фригидност (*или* разстройство на половото възбуждение), еректилна дисфункция, прекъснат коитус*, флуор, контрацептиви, *както и други*, *напр.* за прополис, хомеопатия, алтернативна медицина*, простуда, сънна апнея*, хъркане, смучене* на палеца и периодично повръщане* у децата.
5. Значението на много **съвременни думи с произход от чужди езици**, *напр.* адикт, гей, дежа-вю, джи-пи, дигитален, пилинг, таргет, флос и др.
6. Някои термини с **различно значение в чуждите страни**, *напр.* клиника, поликлиника, подиатър, остеопатия, хемералопия, радиография, флеботомия и др., *както и термини, употребявани като основни в други страни*, *напр.* Грейвс болест (= базедова болест), ходжкин (= лимфогрануломатоза), флу (= инфлуенца), х-лъчи (= рентгенови лъчи).

V. Какво допълнително е включено в ПРИЛОЖЕНИЯТА

1. **Думи с медицинско значение различно от обикновената им разговорна употреба** – тези примери обясняват особеностите на професионален език на медицинските специалисти, който трябва да бъде разбран правилно, но не по-малко важно е тези термини да се ползват правилно (*това е една от основните задачи на настоящата книга*).
2. **Честота** (в 3 таблици със съвременни статистически данни) за около **100 от най-разпространените дефекти, аномалии, придобити и вродени болестни състояния, болести и синдроми**, включени в *Енциклопедията*; *вж.* по-подробни сведения по-горе в т. III. 6.
3. **Указател** за бърза справка относно кои са включените в *Енциклопедията* над **1000 придобити и вродени аномалии, болестни състояния, болести и синдроми** (и основните им синоними).
4. **Указател за латинските термини** (официални в българската медицина) **на основните болести и синдроми** – за бърза справка относно съответния им български термин в *Енциклопедията*.
5. **Указател за правописа на латинските имена (епоними) на наречените на тях болести и синдроми и транскрипцията им на български език** с оглед на бърза справка за мястото им в *Енциклопедията*.
6. **Указател** за бърза справка на включените в *Енциклопедията* **лекарствени групи и основни лекарства**, за общо повече от **200 от тях**.
7. **Справочник за фобиите** – обяснения за над **140** от широко разпространените болестни страхове, с възможности за справка както по латинската дума термин, така и по обекта на различните фобии.
8. **Справочник** за над **180 разговорни, народни и остарели думи** (повечето не са включени в *Енциклопедията*) и **техните точни медицински термини**, които са в книгата по азбучните си места.
9. **Дневни енергийни потребности от калории и белтъчини**.
10. **Международни мерни единици** (по измерителната система SI).
11. **Някои примери за неправилно употребявани термини в популярната литература, медиите, рекламите и пр.** – точното им значение би следвало да се познава и те да се употребяват коректно, а залитанията по думи с чужд произход са обидни за родния ни език; също така, неправилният правопис и неправилните обяснения на медицински термини са недопустими за печатани у нас авторитетни издания, поради което са посочени препоръчаните и съвременни медицински термини и правилния им правопис. Насочването на вниманието към тези проблеми и опитът за поправянето им е друга основна задача на настоящата книга.

VI. Какво означават употребяваните в книгата СИМВОЛИ и СЪКРАЩЕНИЯ

* = **вж.** значението на термина на азбучното му място

(1) за споменат термин и справка относно значението му;

(2) за термини от няколко думи, когато азбучното място на разгледания термин **не** е на първата му дума

англ. = английски език

в. = век

вж. = виж

вкл. = включително

всл. = вследствие

др. (пр.) = други (и прочее)

др. под. = други подобни

ж. = съществително женски род

лат. = латински език

м. = съществително мъжки род

мн. = множествено число

мн. др. = много други

напр. = например

нар. = народен (не литературен) термин

остар. = остарял термин

прил. = прилагателно

пр.Хр./сл.Хр. = преди Христа/след Христа

разг. = разговорен (не литературен)

термин

сем. = семейство (като клас за микроби и паразити)

ср. = съществително среден род

съкр. = съкратено

т.е. = тоест

т.нар. = така наречен

ц.н.с. = централна нервна система



**РЕЧНИК
НА МЕДИЦИНСКИТЕ
ТЕРМИНИ**





абдомен, м. (*прил.* **абдоминален**): **1. корем** – областта на тялото между гръдния кош и таза; **2. коремна кухина** – пространството в корема, където са разположени вътрешните органи стомах, черен дроб, черва, далак и др.; *вж.* също остър корем*.

абдукция, ж. (*обратно на* аддукция*): **1. отвеждане** – отдалечаване на крайник или която и да е телесна част от средната линия на тялото, *напр.* движение на цялата ръка встрани от тялото; **2. движение на око**то навън, към слепоочието.

аберация, ж. (*прил.* **аберантен**): леко отклонение от нормалния образец и ход, *или* от нормалното развитие и растеж, но без то да е неправилно.

аберация на тестиса: нормален тестис*, който се намира на необичайно място, най-често без нормално да се е спуснал в скротума*.

аблактация, ж.: **отбиване на детето** – прекъсване на кърменето му и нормалното след това *спиране на млякото*, отделяно от кърмачката.

аблация, ж.: **1. отделяне** или отлепване на тъканен слой, който нормално на това място е слепен; **2. отстраняване** или премахване на болестни тъкани, обикновено повърхностни и най-често посредством лазер*.

аблация на ретината: болестно разслояване на вътрешните слоеве на окоето от външния слой, което води до постепенна загуба на зрението.

аблефария, ж.: вродена липса на единия или и на двата клепача на очите.

аборт, м.: **1.** преждевременно прекъсване на бременността през първите седмици или до 6-и месец с изхвърляне на плода, който обикновено е с тегло под 500 г и не е жизнеспособен; *синоним* помятане (*нар.*); **2.** спиране на даден процес или действие преди неговото завършване.

изкуствен аборт: **кюртаж** – извършва се по желание или по предписание с лечебна цел (*напр.* при кръвоизливи), обикновено оперативно, като с кюрета* се изстъргва и премахва лигавицата на матката.

спонтанен аборт: предизвикан от естествени причини, *напр.* вроден дефект на матката, травма, заболяване, кръвна несъвместимост и др.

хабитуален *или* **привичен аборт**: спонтанен аборт, повторен над 3 последователни пъти, най-често в едно и също време на бременността.

- абортивен**, прил.: за болест – която протича съкратено, с малко прояви.
- абразия**, ж.: **1.** *изстъргване* на повърхностни (външни или вътрешни) части от орган, *напр. абразия на матката* – *вж. по-горе* изкуствен аборт*;
2. *изтриване* на тъкани, които нормално се запазват, *напр. абразия на зъб* – болестно изтрита твърда зъбна повърхност (емайл*).
- абсанс**, м.: пристъп на внезапно, но краткотрайно помрачаване на съзнанието, което се приема за лека форма на болестта епилепсия*.
- абсорбция** (*физиологична*): процес на всмукване или преминаване на вещества в тялото, *напр.* през чревната стена към телесните тъкани.
- абстиненция**, ж.: **въздържание** – доброволно отказване от употребата на алкохолни напитки, наркотици, цигари, секс, някои храни и др.
абстинентен синдром: частично психично разстройство в резултат от внезапно прекъсване на приеманите за продължителен период от време наркотици или алкохол, *напр.* алкохолен делир*.
сексуална абстиненция: отказ от всичките форми на полов живот.
- абсцес**, м.: **гнойник** – ограничено натрупване на гной в част от тялото поради местно възпаление и инфекция, най-често като **горещ абсцес** – остро и болезнено възпаление на тъканите със зачервяване и кухинка с насъбрана гной, *за разлика от* вече редкия туберкулозен **студен абсцес**, който е хроничен и без обичайните признаци на възпаление.
абсцес на костта: *вж. при* остеомиелит.
зъбен абсцес: бактериална инфекция вътре в зъбната пулпа*.
- абузивен**, прил.: **злоупотребяващ**: **1.** който погрешно, прекалено или излишно употребява нещо вредно, *напр.* наркотици или алкохол;
2. който има вредно, нараняващо или оскърбително поведение към някого, *напр.* прилагане на сексуален тормоз, насилие върху хора и др.
- абулия**, ж.: **болестно слабоволие** – липса или нарушена възможност за говор, движения или реакции поради сериозно увреждане на мозъка.
- аваскуларен**, прил.: без кръвоносни съдове, с лошо кръвоснабдяване.
- авитаминоза**, ж.: **витаминна недостатъчност** – болест, предизвикана от практическа липса или недостатъчно постъпване (обикновено с храната) на един или повече витамини* в човешкия организъм, като най-известните са на витамин **V₁** (бери*-бери), **V₁₂** (пернициозна анемия*), **C** (скорбут*), **D** (рахит*), никотинова* киселина (пелагра*).
- автоантиген**, м.: всяка тъканна съставка от собствения организъм, която може да действа като антиген* и да предизвика образуването на **автоантияло** (*ср.*), което при следваща среща отключва болестна автоимунна реакция към собствени тъкани, основа на автоимунитета*.
- автогенен**, прил.: **самовъзникващ**, произлязъл в собствения организъм.
автогенен тренинг: метод на самовнушение (*вж.* автосугестия) с цел подобрене на здравето, на психичното или физическото състояние.

- автогенна инфекция:** нова предизвикана инфекция с микроби, които още са в тялото след вече прекарано заразяване, *напр.* повторни циреи.
- автоимунитет, м.:** болестно изменена реактивност на организма с образуване на автоантитела срещу някои собствени тъкани, към които имунната* система реагира агресивно като към чужди, причинявайки **автоимунна болест** (*вж.* колагеноза) – ненормално състояние поради вредното действие на имунния отговор срещу собствения организъм.
- автоинтоксикация, ж.:** **самоотравяне** – отравяне от образувани в собствения организъм токсини*, *напр.* от мъртва инфектирана тъкан.
- автолиза, ж.:** **самосмилане** – разрушаване на собствени тъкани или клетки, главно когато са болестно изменени или вече са мъртви.
- автопластика, автотрансплантация, ж.:** възстановителна хирургия, при която се присажда собствена тъкан на ново място в същия организъм.
- автосугестия, ж.:** **самовнушение** – възприемане на идеи или решения, възникнали в собствения ум, когато те водят до някои физически или умствени действия или промени в психичните и телесните функции.
- авулсия, ж.:** изстръгване, изскубване, насилствено премахване или откъсване на част от тялото чрез хирургична процедура, *напр.* на нерв.
- агалактия, ж.:** пълна липса на кърма, т.е. на млечна секреция у родилка.
- агамаглобулинемия, ж.:** липса или много ниско ниво на гамаглобулини* (съответно антитела*) в кръвта, което застрашава от тежки инфекции.
- агенезия, ж.:** вродена липса, неуспешно образуване или недоразвитие на която и да е телесна част (organ, негова част или част от тялото).
- агент (медицински):** причинител на някакъв ефект в организма, *напр.* **вреден агент** (за здравето) – всяка отрова, болестен микроб или вирус; **терапевтичен агент** – всяко лекарство или средство с лечебен ефект.
- агеузия, ж.:** загуба на вкуса, липса или нарушение на вкусовия усет.
- агнозия, ж.:** нарушена мозъчна дейност със загуба на способността за разпознаване на отделни усещания при нормални сетивни органи, признак за сериозно увреждане на главния мозък; основните видове са **зрителна агнозия** – невъзможност за разпознаване на вижданите образи; **слухова агнозия** – невъзможност за разбиране на смисъла на чуваните думи; **тактилна агнозия** – невъзможност за различаване на предметите само чрез опипване.
- агония, ж.:** **1.** *предсмъртни мъки* като последен етап преди настъпването на смъртта; **2.** извънредно силни, непоносими болки и страдания.
- агорафобия, ж.:** *вж. Справочник за фобиите (Приложение 7 на книгата).*
- агравация, ж., агравирание, ср.:** съзнателно, силно преувеличаване на различни, но субективни болестни явления, най-често за лична изгода.
- агранулоцитоза, ж.:** тежко и остро, често фатално болестно състояние поради рязко намаление на левкоцитите*, с прояви от рани и язви в гърлото, храносмилателния канал и по кожата всл. сериозни инфекции.